

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre — 16 kor.
 Negyedévre — 4 „
 Helyben házas hordva:
 Egész évre — 20 kor.
 Negyedévre — 5 „
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre — 24 kor.
 Negyedévre — 6 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétig az
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség közérteke visszadására
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előzetesek és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 3 fillér.

NAGYVÁRAD, július 5.

Egalité Fülöp vére.

Undokabb jelenetet alig tudok elképzelni, mint mikor orleáni Fülöp felállott a forradalom pizsokból söprődött parlamentjében és san frase, unokabátyjának, királyának halálára szavazott.

A forradalom szennyének ez az ur volt a kloakája.

Testvérgyilkos, hogy a maga bőrét megmentse.

A forradalom azonban nem tagadja meg önmagát. Egalité Fülöp szelleme és jelleme lebeg ma is a francia törvényhozás felett.

A szabadság, egyenlőség és testvériség lobogója alatt gyilkoltak régen, és ugyan-ezen lobogó alatt gyilkolják ma a szabadság, egyenlőség és testvériséget.

A hármasszó kormány, a hármasszó halálára szavaz san frase, de nem póz nélkül.

Egy távirat beszél:

Páris, jul. 4. A kamara ülésén *Cochin* interpellált ama legutóbb kibocsátott rendelet tárgyában, mely *135 kongregacionista iskola bezárását* rendeli el.

Combes miniszterelnök kijelenti, hogy a kongregacionistáknak mindenütt, ahol új iskolákat vagy intézeteket alapítanak, engedélyért kell folyamodniuk. Az államtanács így magyarázza a rendeletet. A kormány el van tökéltve, hogy megtör minden elleutállást, a forradalom szellemét győzelemre juttatja és biztosítja a polgári társadalom győzelmét. A nem engedélyezett

iskolák ellen tett intézkedések után legközelebb *több más intézkedés fog következni.* (Viharos tetszés a balon.)

A kamara 309 szavazattal 218 ellenében elhatározta, hogy a miniszterelnök beszédét falragaszokon közzététi.

Tehát 135 iskolát bezárnak, mert nem a kormány tetszése szerint tanítanak benne.

Ez a tanszabadság. Kiűznek egy csomó intelligens francziát, mert szerzetesek és nem titkos társulatok, ez a testvériség, és katolikus szellemű iskolák növendékeit nem veszik fel a hadapródok közé, ez az egyenlőség.

Igy biztosítják az eszmék és törekvések szabad versenyét. És ez nem csoda, hiszen a szabad gondolkodás forradalmában mindenkinek leütötték a fejét, a ki nem úgy gondolkozott, mint a hogy szabad volt és az orosz spiczli-rendszer gyermekjáték ahoz képest, a mi a szabadság forradalmában működött.

Igy tesznek *Egalité Fülöp* fiai ma is. Elpusztítani a ki másképp gondolkozik és kutatni gondosan, hogy ki hogyan mer gondolkozni.

Micsoda sülyedés az, mikor egy kormány tapsokat arat az alkotmányos, tehát szabad véleményű pártokból álló parlamenttől azért, mert bejelenti, hogy saját szája ize szerinti iskolákat tűr csak meg, a hol az ő intenciói szerint nevelnek.

Ha ez Oroszországban esett volna meg, most tele volna a világ megbotránkozással az orosz zsarnokság miatt, mely járomra neveli a zsenge, fogékony ifjúságot.

Hát a francia kormány mit tesz?

A saját nézetét akarja iskolái útján belé szuggerálni az ifjúságba, melynek módot sem enged reá, hogy más nézetet is hallhasson.

Pedig meséket lehetne beszélni a francia iskolák remek sikereiről, melyet, ha elvégzett az ifju, sem egy idegen nyelvet, sem történelmet, sem irodalmat, de sőt jóformán annyit se tud, hogy rajtuk kívül más nemzetek is élnek e világon. Meséket hall az ember a francia felületességről és — panamákról.

Hát ezt a rendszert teszik kötelezővé minden iskolában s mivel ki nem bírják a konkurentiát, hát agyon ütnek minden konkurentst.

Sokra vitte a forradalom óta Franciaország az ő szabadkőmives kormánya alatt.

Régen egy világ homlokáról tépte le és fonta saját homloka köré a glóriát, ma tartományokat veszít, diplomáciai kudarcokat tűr másoktól, de kielégítve érzi magát, ha pár püspökfalatot és barátfület tud feltálni a parlament asztalára.

Ha már mindenki elrakja odakint, legalább ő is elveri saját gyermekeit otthon.

Igy legalább otthon hiszik el róla, hogy ur még.

Ütik a hármasszó, hogy élhessen a hármasszó kormánya.

P-y.

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZAJA.

D o l f i.

Irtá: Deér.

Mindenekelőtt engedjék meg, hogy — a mint illik is, — bemutassam e darab hőst a maga teljes és kedves egészében:

A neve: Maláta Adolf. Azt hiszem, hogy e név magában véve nem compromittáló. Foglalkozására nézve a kukutyin-böszörményi helyi érdekű vasut mellé beosztott számvevő-ségi osztály helyettes vezetőjének a tiszteletbeli helyettese. Azt hiszem — a czim után, hogy e mesterség sem compromittáló, sőt elég tekintélyes állás lehet, pláne ha az ember a névjegyről olvashatja s hozzá még nem tudja, hogy ez a kukutyin-böszörményi h. é. vasut miféle diszes hadsereggel dolgozik.

Külömben pedig igen jóra való, becsületes ember. Sőt én igazán okos embernek is tartom még pedig azért, hogy daczára harminczkét évesnek, még mindig — agglegény. Azt

hiszem, ez eléggé elfogadható indok, tekintve azt, hogy neki nincs nőtlenségi fogadalma.

Nekem különben igen jó barátom. Es ő eléggé is tudja méltányolni e barátságot, a mennyiben kölcsön nem igen szokott kérni, — sőt mindig nyitva áll előttem — tárczája. Igaz, hogy legtöbbször üres, de ez mit sem ront le a barátságból. Emellett igen kedélyes, mulatni szerető fiu, kiknek az ember mindig hasznát veheti. Szóval, mint mondani szokták, — jó fiu.

Es legalább mindig szerettem, s mindig érdeklődtem sorsa iránt. Ismertem is úgy mint akár a zsebemet. Ugy tudtam vele bánni, mintha apja lettem volna.

Természetes tehát, hogy ilyen benső viszony mellett semmiféle kedélyes változás sem kerülhetett el figyelmemet. Hacsak ránéztem az én Dolfi barátomra, már tudtam, hogy állunk? Ha mosolygott, s eléggé tekintélyes bajuszát pödörgette, akkor már tudtam, hogy megyünk a — »restibe.« Persze ő fizetett. De ha a világgromlottságát, a kormány szűkmarkuságát emlegette, mindjárt tisztában voltam azzal,

hogy szegény embernek valami baja van. Mert az a jó szokása volt, hogy a maga bajáért mindjárt az egész világot szidta s különösen szeretett egyet ütni a kormányon, — ámbár újságot soha sem olvasott.

Ilyenkor aztán én vigasztaltam. Es rendszeresen sikerült is megbékítenem.

Nem csoda hát meglepetésem, mikor egyszer csak azt kellett látnom, hogy hiába minden vigasztalásom, az én kedves Dolfi barátom csak nem akar kibékülni a világ folyásával.

Szóltan, szomorú volt mindig. Csak irt-irt, meg sóhajtozott. Ha szóltam hozzá, csak úgy odavetve válaszolt.

Ez szeget ütött a fejembe. Ennek az embernek komoly bajának kell lennie, — gondoltam. S kezdtem utána járni a dolognak. Megfigyeltem minden mozdulatát s mondhatom, hogy lassan-lassan sikerült megállapítanom a diagnózist.

Feltűnt ugyanis az, hogy mig azelőtt az én Dolfi barátom csak minden héten egyszer borotválkozott, most minden második nap meg-

Feltétlenül legelőnyösebben vásárolunk nyári idényre könnyű filz és szalma kalapokat, kényelmes női, férfi és gyermek cipőket, bőr és selyem kesztyűket, selyem és flor harisnyákat, fehér és színes ingeket s **mindennemű férfi fehérneműket mérték után is készítve,**

Keresztény üzlet!

Olesó árak!

vászon és batiszt zsebkendőket, férfi napernyőket, Kneipp cipőket bőr- és gummi talppal s. t. b.

FÁBRY TESTVÉREK áruházában Nagyvárad Fő-utca.

Lelkiismeretes kiszolgálás, mint az egy keresztény cégénél természetes.

Dus választék!

Kis-Ázsia eltörökösítése.

Figyelemre méltó tervvel foglalkozik a török szultán s legszűkebb környezete, amely a mohamedánizmus megerősítését óhajtja Kis-Ázsiában. Már évek óta ugyanis magához édesgeti ügynökei útján a Balkán-félsziget elégedetlen mohamedán elemeit s ebben a tekintetben a szultán saját vagyonából óriási áldozatokat hoz. Célja ugyanis, hogy egész Kis-Ázsiát mohamedánokkal népesítse meg és így a kereszténység terjedését meggátolja. A titokban működő bizottság tevékenysége kiterjed az orosz birodalomban élő mohamedánokra is, akik sokat ábrándoznak egy oly idő bekövetkeztéről, amikor a próféta zöld selyem zászlóját ki fogja bentani a kalifa. A panizlamizmus tényleg gyorsan terjed Kis-Ázsiában és ha a telepítés a megindult arányokban folytatódik, ha éppen Abdul Hamid uralkodása alatt nem is, de utódja alatt tényleg Kis-Ázsia tetemes részén a félhold fog győzedelmeskedni minden tekintetben.

A kulisszák mögül.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, július 5.

Szell bűvésze.

Ilyenkor szünetel a politika. Legfeljebb Szell Kálmán csinál egy kis görögtüzes előadást Bécsben, mint legutóbb is a híres kibékülési jelenet.

Ország-világ tapsolt a nagyszerű eredménynek, hogy ime két halálos ellenfél kibékült egymással, most már meg van mentve a haza. Erről beszélgettek a minap egy politikai társaságban és a társaság egyik tagja lelkesülten felkiáltott:

— Nagy művész ez a Szell Kálmán! Isten áldotta zseniális művész!

— Ugyan kérlek, feleli Rákosi Viktor, a szikrázó humoráról ismert függetlenségi képviselő, majd én meg magyarázom, hogy milyen nagy művész Szell Kálmán. Hallgassátok meg ezt a kis történetet:

— Halljuk! Halljuk! hangzott mindenfelől és valamennyien figyelve fordultak Rákosi Vik-

tor felé, aki tudvalevőleg ép oly kitűnő elbeszélő, mint amilyen jeles író.

— Egy kis vidéki városba — kezdte Rákosi Viktor — mely különben megyei székhely, megérkezett egy bűvész. A plakátokon öles betűk hirdették, hogy *Lovag Bosco*, a világhírű gondolatolvasó ma este a Két koronában fogja bemutatni eddig utólérhetlen művészetét. A közönség körében általános élénk érdeklődés nyilvánult az esti előadás iránt.

Délután a bűvész fölmege a főispánhoz.

— Méltóságos Uram — kezdi Bosco drámai hangon — én a magyar művészek keserű kenyerét eszem. A külföldi konkurrensok és a zsidók nem engednek megélni. (Notabene Bosco ur elhallgatta, hogy őt tulajdonképpen *Boskovits* Mórnak hívják.) Itt vannak gyermekeim akik éheznek és nyomorognak, azért jöttem Méltóságodhoz, járuljon hozzá az én ma esti előadásom sikeréhez.

A főispán lágy szívű ember, jóakarattal hallgatta a bűvészt és megkérdezte, hogy mit tehetne az érdekében?

— Mindent! Az én bűvészetemben a piece de resistance, vagy beszéljünk magyarul, a slager: a gondolatolvasás. En kitalálok négy olyan számot, melyet bárki magában gondol. Itt érvényesítheti Méltóságod országszerte ismert kegyes szívének jóindulatát.

— Nem értem.

— Ime átadom Méltóságodnak ezt a négy számot: 15, 42, 37, 96. En felfogom szólítani Méltóságodat a közönség előtt, hogy gondoljon el négy számot és természetesen ki fogom találni a négy számot.

A főispán, mondom lágy szívű ember volt, azonkívül a magyar művészet után nagy sympathiával viseltetett és belement a játékba.

Este a *Két korona* zsufolásig megtelt. Ott volt a megye egész intelligenciája, szép piros arcú menyecskék, egy hely sem volt üres s a kíváncsiság általános. Most megjelenik Bosco, megkezd az előadást. A tengeri nyulakat hihetetlen gyorsasággal szedi elő a csilinderéből, a golyókat káprázatos bűvészzel sanzsirozza egyik kalap alól a másikba. A közönség szájtátva bámulja a csodás művészetet.

Végre következik a gondolatolvasás, általános mozgás várakozó zugás keletkezik.

Bosco a pódium közepére áll és ünnepléses hangon szól:

— Hölgyeim! Uraim! En minden gondolatot kitalálok, még a legnehezebbet is. Még a számokat is, amelyet valaki elgondol magában. Es hogy ezt bebizonyítsam, felkérem itt a vármegye érdeműs fejét, a főispán ur öméltóságát, hogy gondoljon magában négy számot és közölje azt a tisztelt hallgatósággal.

A bűvész ezzel büszkén távozott, a teremben nagy csend támadt, miközben a főispán feláll és egy papiroson felmutatja a négy elgondolt számot: 15, 42, 37, 96.

A bűvész bejön. Megtörli homlokát, szét néz a hallgatóságon és kérdi, mindenki tudja-e a számokat.

— Tudjuk, tudjuk — hangzik mindenfelől és a bűvész egy elszánt mozdulattal a főispánhoz lép és ráteszi két ujját a pulzusára. A teremben siri csend támadt.

A bűvész mozdulatlan állapotban, szemét mereven a plafonra szegezve, élesen figyel és végre kimondja az első számot: 15.

Általános ah! száll át a termen, mely folyton fokozódik, a mint a bűvész a többi számot is egymásután megnevezi: 42, 37, 96. Viharos taps, tetszés, éljenzés honorálta.

A bűvész büszkén állott a viharzó ujjongásban, mikor váratlanul feláll az utolsó padból *Deák* Gázi hentesmester, a városi ellenzék vezére, a főispán halálos ellensége és stentori hangon kiált közbe:

— En nem hiszek ennek a svindlernek. A Méltóságos Főispán ur összetapult vele.

Általános hüledezés, majd szörnyű láрма keletkezik. A hallgatóság felugrál, fenyegetőleg rohannak a hentes felé. A főispán sápadtan ül a helyén, a bűvész becületszavára esküszik, hogy ő igazi, hamisítatlan Bosco.

A közönség mind fenyegetőbben kiabál a hentes felé:

— Vonja vissza! Vonja vissza!

De a hentes a mellére vág:

— Semmit sem vonok vissza. Csak akkor hiszek neki, ha azokat a számokat találja ki, amiket én gondolok.

A zaj egyre növekszik. A városi ellenzék a hentes pártjára áll, a helyzet egyre kritikusabb lesz, végre Bosco fölkiált:

tisztogatva állított be a hivatalba. Ez gyanus volt.

Azelőtt nem sok gondot fordított az »anzug«-jára sem. Most egész divatosan kezdett öltözködni, sőt néha-néha egy-egy hatalmas szegfü is virított a gomblyukában. Ez még gyanusabbá tette. De még mindig biztam benne, hogy nem gyógyíthatatlan a baj.

De nem sokáig tartott bizalmam. Az én Dolfi barátom egyszerre agyonütötte minden reményemet.

Egy délután ugyanis azon csiptem meg, hogy nagyban tanulmányozta a Csillag Anna kisasszonyhoz írt, hálától duzzadó köszönetnyilvánításokat.

Ez már aztán igazán szeget ütött a fejembe, — lévén az én Dolfim alaposan — kopasz.

De még inkább tönkresilányult minden bizalmam, mikor harmadnapra egy csomagot kapott. Etem a gyanuperrel s félretéve minden diszkreciót, megnéztem a gyanus csomagot.

Hát uramfia, a Csillag kisasszony pomádéját hozatta meg a szerencsétlen flótás.

Most már tisztában voltam vele. Megtudtam állapítani egész határozottan a diagnózist. Az én szerencsétlen barátom szerelmes lett, s mint a kórjelek mutatták, baja már elég idültté vált olyannyira, hogy nem igen lehetett bízni a felgyógyulásában. Mondhatom, hogy igaz szívből kezdtem sajnálni szegény gyere-

ket. De hát, gondoltam, az idő a legjobb orvososság.

Ez se segített rajta. Sőt a kórtünetek egyre sürűbben mutatkoztak. Egyszer azon kaptam, hogy valami rettenetesen cifra czimlapu »szerelmes levelezőt« forgat. Máskor meg hirtelen eltűnt az irodából s mikor titokban utána lopóztam, hát uramfia, az én Dolfikám a házmester tizenkét éves leányának — udvarolt. Még pedig hogyan? Ugy beszélt vele, hogy Don Quijotte sem beszélhetett különben az ő Dulcineájával.

Ez már határozottan arra mutatott, hogy közel jár a deliriumhoz.

Ő ugyanis, lévén nőekkel szemben eléggé gyáva, — így akarta magát belegyakorolni az — udvarlásba. Azt a szegény kis lányt gyötörte agyon mindenféle lomonádé ízű dolgokkal. Hogy miket beszélhetett neki, azt nem tudom, de hogy nem valami nagyon okos dolgokat, azt abból következtetem, hogy egy alkalommal egy ilyen próbaudvarlás után magam hallottam, mikor a kis leány egész ijedt képpel szaladt be atyjához s iszonyu sajnálkozó hangon csak ennyit mondott.

— Edes apám, a Maláta ur aligha meg nem bolondult!

No Dolfi barátom, gondoltam magamban, ha a te udvarlásaid ilyen következtetéseket vonnak maguk után, akkor még lehet — reményem.

Hiába! Dolfi csak tovább hajtott a lejtőn. En már kezdtem lemondani arról a reményről, hogy valaha még hasznavehető ember lesz belőle.

Abba is hagytam a kutatást s további megfigyeléseimet. Gondoltam, hogy ugys már az ördögé.

Egyszer aztán, — egy szép nyári reggel, — egészen új ábrázattal állított be a hivatalba. Addig ugyanis, mióta szerelmes volt, az arcza is mindig sápadt, megnyult volt s akkor reggel csakugy rayogott az örömtől. De még jobban feltűnt nekem az, hogy nemcsak az arcza volt piros, hanem a még meglevő hajzata s a fejebubja is alaposan viritott.

Eppen kérdezni akartam ez utóbbi virulásnak oka felől, — mikor odalépett hozzám s valami különös mekegő hangon, — (ilyen lehet a boldogságtól reszkető hang a novellistáknál) sugta fülembe:

— Barátom én boldog vagyok.

En bolondra értettem s azért lelkem egész meggyőződésével mondtam rá:

— Azt látom!

Ő meg tovább beszélt.

— Ugy-e látod? Leolvastad arczomról, egész valómról . . .

— Még a fejed bubjáról is, — gondoltam magamban.

— Most már nem titkolom tovább előt- ted boldogságomat — (most értettem csak,

— Legyen hát! Bár egy este csak egyszer volna szabad agyvelőmet ily rendkívüli módon megerőltetnem, hogy reputációmát mégis megmentsem, beleegyezem. Gondoljon az ur négy számot.

Általános helyeslés támadt, csak a főispán érezte magát nagyon kellemetlenül és bosszankodott magában, hogy belement ebbe az ostobaságba.

A bűvész újra eltávozott, a hentes pedig tudatta a közönséggel a négy elgondolt számot: 72, 87, 48, 21.

Most belép a bűvész. Komor arczzal áll meg a terem közepén. Minden szem rája tapad. A hentes kaján mosolylyal nézi. A bűvész odalép hozzá. Megfogja izmos tenyerét. Megtapogatja hatalmas pulzusát. Homlokát összeráncolja. A verítéket törülgeti arczáról. A közönség visszafojtott lélekzettel figyel. Hosszas kínos csend.

Végre megszólal tompa hangon, mintha a sirból beszélne:

— 72.

Óriási meglepetés. A bűvész újra gondolkodik és gyors egymásutánban szól, de szinte látszik, hogy minden szavánál egy évet vesz az életéből:

— 87, 48, 21.

Leirhatatlan jelenet támadt e szavakra. A hentes elképedve kiáltott fel:

— Kitalálta!

A közönség őrjöngve ugrált fel helyéről. Zugott, harsogott, tombolt az éljenzés, a nők fehér kendőiket lobogtatták, virágokat dobáltak a bűvészre, a főispánné túlaradó lelkesedésében ünnepélyesen homlokon csókolta Boscot, a ki egy pillanat alatt a helyzet magaslatára emelkedett és előszedvén tányérját, büszke mozdulattal tartotta a közönség felé:

— Hölgyeim és uraim! A szegény magyar művész istápolására!

1848. óta, mikor a magyar nők Kossuth felszólítására ékszerüket, kincseiket tették a haza oltárára, nem látott még ilyen jelenetet a kis város. Hullott a pénz, az arany és az ezüst, mint a polyva.

A bűvész diadala teljes, zsebei tömve voltak. A közönség lelkes hangulatban osztott szét.

Másnap a bűvész húcsuzni ment a fő-

ispánhoz és megköszönte az ő kegyes támogatását.

— Jó, jó, tisztelt barátom, de mi szükség volt önnek az én közreműködésemre, mikor a hentes szemben oly fényesen bebizonyította tudományát.

A bűvész melancholikusan mosolygott.

— Kérem Méltóságos uram, hiszen én a hentesrel is össze voltam beszélve.

*

Viharos derűtség fogadta ezt a pointet, Rákosi Viktor pedig hozzátette:

— Hát ráismertek a Széll Kálmán bűvészetre.

Ugyancsak Rákosi Viktorral történt meg, hogy mikor a deési választásra ment korteskedni, a kocsin ketten mentek, ő és egy szélsőbali képviselőtársa. Rossz idő volt és utközben a balkarjában erős *czúgot* kapott. Mikor megérkeztek, találkoztak az orvossal és Rákosi megszólítja:

— Doktor ur! Ezt magyarázza meg, hogy történhetett az, hogy a szabad ég alatt, míg a kocsin jöttem, az egyik karomba kaptam csak reumát.

— Egyedül ült vagy másodmagával?

— Ketten ültünk egymás mellett.

— Akkor meg van oldva a kérdés. A szomszédjából kisugárzó *állati meleg* megvédte azt az oldalát a reumától.

Rákosi Viktor megbökkelve nézett képviselőtársára és kezet fogott vele.

— Köszönöm kedves barátom az *állati meleget*, melyet rám sugároztál.

A Schönerer-család botránya.

Bécs, július 5.

Az osztrák politikai és katonai köröket szenzációs botrány foglalkoztatja. A kínos hatást keltő ügy most pattant csak ki, de a beavatottak már hónapok előtt tudták, hogy a botrányt nem lehet a nyilvánosság elől eltitkolni.

Most kipattant s valószínű, hogy konzevenciái nagy port fognak fölverni.

Az eset a következő:

A nagy-német párti Schönerer, a kinek nevét reichsrathi hangos szereplése révén

Ausztria határain túl is ismerik, Rosenauban lakik Krems mellett. Boldog családi életet él s két viruló szép leányát nagy gonddal nevelte.

Tavaly télen Kremsben bált rendeztek. A bálon megjelent Schönerer a családjával s ez alkalommal történt, hogy a kremsi helyőrség egy daliás gyalogos tisztje beleszeretett az idősebbik leányba. A tiszt *lengyel* családból származik s csakhamar meghódította a szép leány szívét. A viszony annyira benső lett a fiatalok között, hogy a tiszt nemrégiben megkérte a leány kezét. Schönerer azonban kikoszorázta s így indokolta meg elutasító válaszát:

— Semmi esetre sem engedem meg, hogy a leányom *lengyel* embernek és *császári osztrák* tisztnek legyen a felesége.

Schönerer hajthatlan maradt. Nagy-német politikai nézetét még a leánya boldogságáért sem akarta föláldozni.

A tiszt egyideig elkerülte Schönerer rose-nai kastélyát. Nehány héttel ezelőtt azonban a szerelmes *leányzó kiszökött* szülei házából — s azóta *nyoma veszett*.

Schönerer most feljelentette az esetet a katonai becsületbiróságnak.

Leánya megsoktétésevel a tisztet vádolja s miután szigorúan megbüntetését kéri, kijelenti, hogy *leányát örökre kitagadta*.

Schönerer párhiveli azt mondják, hogy ha a katonai becsületbiróság a tisztet szigorúan meg nem büntetné, az ügyet a parlamentben is szóvá fogják tenni.

Emelik az adót.

Az adófizetés soha nem kedves senkinek, még ha a legigazságosabb alapon vetik is ki azt a terhet, a melyet viselni mindenkinek kötelessége. Annál nagyobb elégtelenséget kelt, ha a tehermegosztás nem arányos s egyik másik polgár a jövedelméhez mérve tulságosan van megterhelve.

Az adók kivétele ellen mindig volt felfeszülés, sokszor olyanok részéről is, akikre kevesebb adó lett kivetve, mint amennyit jogosan rájuk lehetett volna róni. Most azonban azt látjuk, hogy az adóprés kiméletlenül működik, aminek szokatlanul nagy számu felebbezés lesz a természetes következménye.

hogy miről beszél) — s kötelességemnek tartom, hogy neked, mint legjobb barátomnak őszinte szavakkal tárjam fel lelke, szívem igaz érzelmeit.

(Aha, gondoltam, — a szerelmes levelező!)

Engem megleptek a szavak, mert nem voltam rá elkészülve. De azért elég jámbor pofával hallgattam tovább.

— Eszrevetted, — mondta tovább, egy idő óta, hogy nem vagyok a régi, hogy megváltoztam s valami különös ábrándos melancholiának lettem rabjává.

(Ez az ember becsapta az egész szerelmes levelezőt.)

— Oh igen, igen, — rebegtem eléggé résztvevő hangon.

— Es most, — nyögte tovább, — most elérkeztem a boldogság tetőpontjára. Barátom remélhetek!

— En nem, — gondoltam, de hagytam tovább beszélni s csak azért sajnálom, hogy

mennyi idejébe kerülhetett neki, míg ezt a sok bolondot ilyen jól bekebelezte.

— Az a dicső lény, az az angyal az enyém lesz!

— Hála Istennek, — legalább a végére jutottunk, — tettem hozzá magamban.

— Olvasd, olvasd csak ez angyali sorokat.

— Egy levelet adott oda, a miből valami kétes értékű levendula illat áradt ki s az volt beleírva, hogy valami Boriska nevű leányzó osztozik valami szerelmes érzeltekben s bármikor szívesen epedő szívvvel várja a — czimzettel. Hát mikor én ezt végig olvastam, az egész olyan hatást tett rám, mintha ezt a levelet nem valami Boriska, hanem egy igazi Borbála írta volna.

De nem sokáig tépelődhettem e fölött mert t az én Dolfi barátom, úgy látszik, ki akarván adni magából az egész bevett szerelmes levelezőt, — tovább kezdett beszélni.

— Olvastad — hát, ez isteni sorokat!

Érted — ugy-e már boldogságomat? Fel tudod fogni azt a menyei érzést, mi lelkeket eltölti!

— Én nem mertem rá nézni, mert mindig a feje bubján akadt meg a szemem s alig tudtam ilyenkor elfojtani a kacagást. De végre is szólnom kellett, nehogy kétségbe vonja baráti érzelmeimet, másrészt meg már szerettem volna tudni, hogy hová lyukad ki a dolog?

— Osztozom boldogságodban, — mondtam nem minden páthosz nélkül, — csak azt nem tudom még, hogy ki az a boldog halandó, ki szivedet bírja?

Egy pillanatra elhallgatott barátom s csak később mondta rá.

— Egy angyal.

— Hm! Angyal, — hát ezt elhiszem; de ha már földön járó angyal, hát valami nevet csak adtak neki.

— Boriska ő, az édes!

— No jó, Boriska, — de hát Boriska van száz meg ezer. Hát melyik a sok közül a te Boriskád? Csak ismered tán közelebbiről?

Szabó István

fűszer, bor, csemege és vadkereskedése,

Nagyvárad, Fő-utca (Dr. Grósz-ház),

városi és vidéki Telephon 251. sz.

Mindennemű ásvány- és gyógyvizek és az Előpataki víz főraktára Bihar-, Békés és Szilágy megyék részére.

Ajánlja kitűnő saját termésű körösvölgyi asztali borait bárhová a városban házhoz szállítva literes üvegekben fehér asztali ó vagy új bor literje 72 fillér, Schiller bor 72 fillér, körösvölgyi ó bor literje 88 fillér, akik azonban a városi fogyasztási hivatalal az adóra kiegyeztek, literenként 20 fillérrel olcsóbban kapják.

Mindennemű friss zöldségek u. m.: új burgonya, Carfiol, zöldbab, borsó, ugorka, spárga stb a legolcsóbb napi árakban megrendelhetők.

Raffia hános, szőlőkötő fonál, rézgálicz (kékkojtó) pamut a legolcsóbb árban.

Az adókiivetések most folynak.

Aki csak némiképpen megfigyeli az ipar és kereskedelem mai helyzetét, be kell látnia, hogy az ipar és kereskedelem pang; a szegényedés tagadhatatlan. Iparosaink tulnyomó része alig bírja egyik napról a másikra fenntartani magát; a kereskedők nagyfokú üzletelenségről panaszkodnak.

Ezt mindannyian látjuk, csupán a pénzügyigazgatóság közegei nem akarják figyelembe venni. Ő előttük nem létezik más, csak az adófizető alany, akitől minél többet kell beszédeni az állampénztárba. Es ehhez segédkezet nyújtanak nekik a polgárok képviselőiben kiküldött adókiivető bizottsági tagok.

Altalános a panasz, hogy Nagyváradon nagyon sok iparosnak és kereskedőnek emelték az adóját.

Igen sok iparos alig tud megélni s az eddigi 8—10 frt adóját mégis tetemesen emelték.

A kereskedőkkel még könnyebben bántak el. Itt még tömegesebb és nagyobb az adóemelés. A legtöbbnek eddigi adóját 20—30%-al felemelték.

Az adók megállapítása ellen a jogorvoslatra módot nyújt a törvény, amikor elrendeli a tárgyalásokat, ahol mindenki megteheti kifogásait, észrevételeit a rája kivetett adók magassága ellen. S hogy ne tisztán az állam képviselői mérlegeljék ezen felszólalásokat, a törvény értelmében a polgárság kiküldöttei ülnek az adókiivető bizottságokban. Ez által akarta ellensúlyozni a törvény azt, ha a jogos felszólalások süket fülekre találnának a rideg pénzügyi tisztviselőnél. Végre is a polgárság kiküldötteinek jobban kell ismerni a polgárok üzleti viszonyait, anyagi helyzetét.

Nagyváradon éppen a polgárság kiküldötteire, akik az adókiivető bizottságban működnek, nagy a panasz.

Az iparosok körében különösen Bertsey Györgyre panaszkodnak erősen, hogy azzal vág vissza a szegény iparosok panaszaira: tud még többet is fizetni.

A kiivető bizottság elnöke pedig türelmetlenül szakítja félbe a panaszkodó adózót s kurtán-furcsán azzal üti el a további védekezéstől, hogy ha nem tetszik az adó felemelése, felebbezzon.

A napokban az is megtörtént, hogy egy pár adózóval szemben követett ilyen eljárás felett a bizottság egyik jobb érzésű tagja erősen kikelt s a panaszok, védekezések meghallgatását követelte, hivatkozva a törvényre, amely éppen ilyen célból állapította meg a polgárok részvételét a kiivető bizottságban.

Azt senki nem várja ezektől az uraktól, hogy az állam károsítását mozdítsák elő minden panasz elfogadásával, de ha elfoglalták a polgárság bizalmából helyeiket a bizottságban, elvárhatják jogosan tőlük, hogy elvállalt kötelezettségeiket lelkiismeretesen töltsék is be.

A mostani nehéz viszonyok mellett, egyesek különösen kedvező helyzetétől eltekintve, igazságosan senki nem kívánhatja a polgárok terheinek szaporítását.

UJDONSÁGOK.

A szalontai dalárda.

Minden vidéki városnak, kivált mely gócpontnak meri magát nevezni, van tisztességes dalárdája, mely fellépéseivel szórakoztatja a közönséget.

Nagyvárad mint gócpont a szalontai dalárda vendég fellépésében kell hogy szórakozást leljen. De hát erről nem lehet tenni. Nyilván nincs Váradon hanganyag.

A szalontaiak élénk érdeklődéssel kezdték meg fellépésüket. Mikor a délutáni vonattal megérkeztek, elől szép zöld selyem lobogójukkal, a tagok piros szalaggal kalapjukon és éremmel mellükön páros sorokban bevonultak, már eleve biztosították, hogy a Bazár-kertje estére telve lesz. Ez ugy is volt.

A dalárda 36 tagjának névsora:

Tenor I. Szemes István, Vasváry Dezső, Kajtor László, Borbély Imre, Bányai Ferencz, Serer Béla, Bereczki Lajos.

Tenor II. Kiss István, Költő Kálmán, Kucsera Ferencz, Szabó Lajos, Sajti János, Rozsnyai János, Tóth Sándor, Fónagy Sándor.

Bassó I. Orendi Károly, Havran János, Csatári Lajos, Fónagy Károly, Ladányi István, Külüs István, Szöcs Gyula, Varga László, Mogyorós János.

Bassó II. Wagner Ferencz, Sztrinkay László, Zuh Ferencz, Péntes Ferencz, Kósa Lajos, Kraft Lipót, Megyeri Sándor.

Mondhatni, sőt el kell ismerni, hogy minden darabot gondos, praecziz, összevágó előadásban adtak elő. Kezdetben, a mikor a zenepavillonban voltak elhelyezve, a nagy távolság miatt nem igen lehetett őket élvezni, de mikor a kijárat előtt állottak fel, akkor egészen jól lehetett hallani és egész szépen gyönyörködni bennük.

Az egész dalárdában kiváló hanganyag van és betanulásuk bámulatos. Legkiválóbb a tenor, mely a dalárdának diszére válik.

Az előadott darabok mind nagy hatást idéztek elő. Különösen Méder Népdal egyvelegjében Wagner Ferencz szalontai jegyző bariton szólója frenetikus tapsokra ragadta a közönséget. Ugyanez a lelkes tombolás ragadta meg a közönséget, mikor Beleznay Antalnak városunk büszkeségének kiváló szép dalát »Ha elmegyek nemsokára«, melylyel nevét halhatatlanra tette, adták elő.

Szép, lelkes est volt. A közönség élvezett, a szalontai dalárda pedig szaporította eddigi sikereinek számát. Meg is érdemlik. Legyen Biharországnak egy dalárdája, mely szép sikerekkel dicsekszik és legyen egy intőpélda a váradiaknak, hogy azt a halotti álmát alvó egyesületet feltámasztva, saját maguknak szerezhessenek a régi szép multakhoz hasonló dicsőséges sikereket.

Felhívás előfizetésre.

Az új félév küszöbén azzal az őszinte bizalommal közeledünk t. olvasóinkhoz, amelyt eddigi működésünkben elismerésével és pártolásával kitüntett.

Nehéz időket küzdöttünk át eddig, hogy programunkat, megszabott irányunkat követve a jó magyar, keresztény közönségünket megfelelően szolgáljuk.

Jelszavunk ma is a hamisítatlan ősi magyar szellem, amely annyi hányattatás után fentartotta hazánkat, egyesítve a keresztény jellemmel, amelynek védszárnyai alatt egy ezredév után is él a magyar nemzet.

Ezt az országot magyarnak és kereszténynek alapították, így vettük át apáinktól s így óhajtuk átadni utódainknak.

Ez a mi programunk.

Ezen belül igyekszünk az igazságot szol-

— Hogy ismerem-e? Láttam, s látni őt, annyi, mint szeretni.

Magamba a pokolba kívántam minden szerelmi levelezőt, mert az én Dolfimát ez egészen megbolondította.

— Hol lakik? — kérdeztem már türelmetlenkedve.

— Oh hát hol lakhatnék, ha nem a Rózsautczába. Ott láttam mindennap, — hisz arra járok. Egy pillanatra csak, az igaz, de nekem ez is boldogság.

— Mikor először megláttam, már éreztem, hogy szeretni fogom. Eppen az ablakon nézett ki. Azután mindennap láttam délután. Akkor mindig az ablaknál volt. Máskor nem láthatam. Reggel sosem néz ki, csak az alakját, azt az isteni termetét láthattam a félig leeresztett függöny mögött. De nekem ez is elég volt arra, hogy megszeressem. Végre is határoztam. Tegnap reggel egy levélben kiöntöttem érzelmeimet s amint arra jöttem, hirtelen bedugtam a függöny mögött. Ő ott ült s elvette. Ambár arcát nem láthattam, — de láttam, mint reszket a keze. Arra kértem e levélben, hogy ma reggelre adjon választ; tegye oda az ablakra, — ott megtalálom. Ime a válasz. Olvastad.

— No ez ugyan elég romantikus szerelmi vallomás; — hát most miben lehetek szolgálótodra? — kérdeztem az én szerelmes Dolfikámat.

— Arra akarlak kérni, ha lennél szives holnap délelőtt velem jönni hozzá s ottnevemben megkérni — kezét.

— Ilyen hamar!

— Oh mi azt már elintéztük. En ama levélben már megkértem, hogy engedné meg, hogy tiszteletemet tehessem s egyuttal kezét is megkérhessem. S ő megengedte, hisz olvastad.

Ha már ennyire vagyunk, gondoltam, hát barátomra is jobb lesz, ha előbb esik át rajta. Megígértem neki, hogy másnap vele megyek.

Ugy is lett. Másnap ugy tizenegy óra felé beállítottam Dolfihoz. Ő már várt egészen kiöltözve. Amint megpillantottam, alig ismertem meg, olyan dus fekete hajzat borította fejét. Eszrevette meglepetésemet s nem minden zavar nélkül sietett felvilágosítással szolgálni.

— Hát tudod édes barátom, — egy kis baj ért. Hát . . . tudod . . . izé — hogy egy kissé kopasz vagyok, . . . hát segíteni akartam magamon. Valami szert ajánlottak, — de megjártam. A hajam nem nőtt ugyan ki, de helyette egész vörösre festette azt is, a mi még van. Így csak nem mehettem kérőbe. Azért vettem e parókát. De ugy-e jól fest? Ugy-e nem lehet észre venni?

Megvigasztaltam, hogy pompásan néz ki. Aztán elmentünk. Mikor odaértünk (szegény Dolfit szinte a hideg rázta), — egy nő fogadott bennünket, ki legszebb férfikorát élhette.

— Engedje meg, nagyságos asszonyom, — kezdtem én . . .

— Oh kérem kisasszony, kisasszony . . .

— Najszen! — gondoltam magamban.

— Pardon, — folytattam, — mi igen fontos ügyben jöttünk.

A »kisasszony« elpirult — s köhécselt, mi nekem éppen nem tetszett.

— Mi Boriska kisasszony kezéért esedezünk Maláta ur, kedves barátom számára . . .

Szegény Dolfi barátom ugy reszketett, mint a nyárfalevél s folyton a »haját« tapogatta.

— Oh, — rebegte a vén leány — nagyon megtisztelve érezzük magunkat. Boldog vagyok, hogy ismerhetem Maláta urat, kiről olyan sok szépet hallottam. Oh, én nem fogom őt megfosztani a remélt boldogságtól, — hisz ez nekem is csak boldogság lesz . . .

Dolfi erre a sok dicséretre megemberelte magát s kezét csókolt . . .

— Hát enyém lesz Boriskám? — kérdezte szegény tatár tuláradó örömmel . . .

— Ha kegyed óhajta, — igen . . . susogta az aggszűz mélységes szentimentalizmussal.

Nekem kissé furcsának tetszett ez a helyzet s azért hirtelen közbevágtam.

— És a kisasszony hol van?

— Künn van a kertben. Tudja az ilyen fiatal leányoknak nem való látni az ilyen jelenetet, — hamar zavarba jönnek . . .

— No majd behivom, — szeretném én is látni . . .

Gondoltam magamban, ha már megkértem, hát legalább lássam, hogy érdemes volt-e a

gálni; élénk, szellemes, hírekben jól értesült. minden irányban független, szókimondó lapot adni. S programunkok mint eddig megfeleltünk, megfelelünk ezentúl is.

Ehhez kérjük a magyar olvasóközösség pártfogását.

A »TISZANTUL« szerkesztősége és kiadóhivatala.

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre — — — — 16 kor.
Negyedévre — — — — 4 »

Helyben házhoz hordva:

Egész évre — — — — 20 kor.
Negyedévre — — — — 5 »

Vidékre postán szállítva:

Egész évre — — — — 24 kor.
Negyedévre — — — — 6 »

TAJÉKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

* **Búcsu Házjón.** A Püspök-fürdő közelében, Hájó községben levő árpádkori kápolnában Sárkány Boldogasszony vasárnapja alkalmából ma, vasárnap délelőtt ünnepélyes szentmise lesz. Az ünnepélyes szent misét *Grócz Béla* prapost-kanonok tartja, *Kampel József* nagyváradi-újvárosi káplán pedig szent beszédet mond. A búcsura a környékről nagyszámban sereglenek össze a hívek.

* **Egyetemi tanári pályázat.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter, a *budapesti* kir. magyar tudományegyetemen megüresedett I. sz. *szülészeti és nőgyógyászati* tanszékre, valamint a kolozsvári m. kir. tudományegyetem matematikai és természettudományi karán a *hisztereti természettan* tanszékére pályázatot hirdetett. A pályázati feltételek a Budapesti Közlöny tegnapi számában megtekinthetők.

* A helyettes anyakönyvvezető kérelme. *Kiss László* helyettes anyakönyvvezető tudvalevőleg az állam által részére folyósított évi 1000 korona díjon kívül 960 koronát huzott Nagyvárad városától, mint havidíjas. Mikor a

polgármester az anyakönyvvezetéstől elmozdította, a havidíjas állástól is felmentette. *Kiss László* a belügyminiszter a helyettes anyakönyvvezetői állásba visszahelyezte. Most *Kiss László* a törvényhatósághoz folyamodott, hogy havidíjas állásába is helyezték vissza. E felett azonban alig határozhat a közgyűlés, mert a havi díjasok alkalmazása a szervezeti szabályok szerint a polgármester jogkörébe tartozik. A havidíjasok különben sincsenek véglegesítve s bármikor indok nélkül is elbocsáthatók. Csúpan annyi jog van részükre fentartva, hogy ha később nyugdíjas állásra kinevezetnek vagy megválasztatnak, azon időt, amíg havi díjasok voltak, a járulék utánfizetése mellett, a nyugdíj időb beszámítják.

* **Kinevezés.** A m. kir. igazságügyminiszter *Péchy István* és *Jakab János* berettyóújfalui kir. járásbírói díjnokokat a berettyóújfalui kir. járásbíróshoz irnokokká nevezte ki.

* **Uj mágnások.** O Felsőge személye körül magyar minisztere előterjesztése folytán kis-csoltói *Ragdályi* Ferencnek a magyar bárói méltóságot adományozta és egyúttal megengedte, hogy nevezett előnevét, családnévét és czimerét a férfia gon kihalt ballassa-gyarmati és kékkői báró *Balassa* család előneveivel, családnéveivel és czimerével egyesítve viselhesse. Továbbá turonyi lovag *Biedermann* Rudolf szentegáti földbirtokos és törvényes utódainak szintén a magyar bárói méltóságot adományozta. — Végül gróf *Benyovszky* Sándor orsz. képviselőnek grófi rangját és czimét örökbefogadott fiaira, *Benyovszky* Móricz és *Rezsőre* átruházta.

* **Közigazgatási bejárás.** A nagyváradi gőzmozdonyú közúti vaspálya a vámbáz-utcai vonalából kiágazólag a Moskovits Adolf és fiai gyárába vezetendő iparvágány közigazgatási bejárását a Nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur folyó évi június hó 19-én 40536—1902. számú leiratával elrendelte. — A m. kir. vasúti és hajózási főfelügyelőség pedig 4622—1902. számú megkeresésével a bejárás megkezdésének határidejéül *folyó évi július hó 8-ik napjának délelőtti fél 10 óráját*, az összejöveteli helyül pedig a helyszínét tűzte ki. Erről a netáni érdekelteket azzal értesitem, hogy ezen bejárás esetleg fennforgó észrevételeiket előterjeszhetik. Nagyvárad, 1902. évi június hó 28-án. *Rimler Károly* polgármester.

* **A párisi automobilisták Budapesten.** A francia vendégek tegnap délután a Sváb-hegyre rándultak, a hol a magyar automobil klub tiszteletükre dejeuner adott. Este 8 órakor a városligeti Gerbeaud pavillonban diner volt, ezután pedig diszünnepepy Ős-Budavárában, a hol egy automobil sorsoltak ki.

* **A nem okleveles gazdatisztek mozgalma.** Az 1900. évi XXVII. t. cz. 24-ik és 25-ik pontjainak sérelmes intézkedései ellen a vidék nagyrészen nem okleveles gazdatisztei már a múlt hetekben állást foglaltak és csatlakoztak a budapesti országos kongresszus által megindított mozgalomhoz, mely mindinkább nagyobb mérvet ölt. Most mint értesültünk, városunkba is ellátogat a nem okleveles gazdatisztek központi végrehajtó bizottsága és ma délelőtt 10 órakor a *Fekete Sas* nagytermében értekezletet tartanak.

* **Negyven napos ebzárlat.** A veszett kutyák garázdálkodását a már letelt *negyven napos* ebzárlat sem volt képes megszüntetni. A rendőrség minden esetben pontosan teljesítette kötelességét, intézkedéseit azonban dacára az erélyes felhívásoknak, nem szivlette meg kellően a közönség, így aztán nem csoda, ha a veszett kutyák még jobban garázdálkodtak. A napokban is egy ezredorvost szemén mart meg különben kedvencz kutyája, mely tegnap hullott el és melyről a bonczolás során kitudt, hogy veszet volt. A megmart ezredorvos Budapestre a *Pasteur* intézetbe utazott fel, hová a kutya feje is felküldetett. Ezen újabb esetről kifolyólag *Gerő* Armin rendőrfőkapitány *újabb negyven napos ebzárlatot* rendelt, figyelmébe ajánlva a közönségnek a rendelet pontos megtartását.

* **Adakozás az Erzsébet leányárvaház javára.** *Hering* Sándorné egy kosár cseresznyét, *Plander* Sámuel pedig több ízben tejet adományozott az Erzsébet-leányárvaháznak, mely jótékonyaságokért ez uton mond köszönetet az elnökség.

* **A Barcsay és Jósika családok sirboltját feiduldák.** Fölháborító esetről kell beszámolnunk. Valami pénzsóvár, érzéketlen román ember meggyalázta Erdély fejedelmi családjának, a *Barcsay* családnak sirboltját, amely egyúttal a *Jósika* báró család örökös nyugalomhelyéül is szolgált. *Vulk* a neve a pellenegére való embernek. A sirbolt *Gyulafehérvár* közelében az ugynevezett *tartariai* birtokon van. Ez a birtok századokon át a *Barcsay* fejedelmi család tulajdonát képezte, állítólag itt nyugszik a *Barcsay* Domokos fejedelem is. A *Barcsay* család házasságok révén a múlt században közeli rokonsági kötelékbe lépett a báró *Jósika* családdal, melynek sarja *Jósika* Miklós báró, a hirneves regényíró. Szomorú jele az időknek, az erdélyi nemesség hanyatlásának, hogy ez a birtok is gazdát cserélt három esztendő előtt. Egy *Vulk* nevű román kalmár vette meg. *Vulk* figyelmét a minap egy ismerőse felhívta az ősi sirboltra, mondván, hogy ahol annyi gazdag nemes fekszik, ott bizonyára kincsek, drága halotti ékességek is lesznek. *Vulk*nak egyéb sem kellett. Nyomban nekiment a sirboltnak s a szó szoros értelmében *széjjelhányatta* és hogy megtalálja a kincseket, *felfeszítette a koporsókat s a csontokat széjjeldobálta*. Századokon át Erdély első családjának temetkező helye volt e sirbolt, most széjjeldult romhalmaz, melyben szertedobálva, ruháiktól, ékszereiktől megfosztva hevernek a fejedelmi ősök csontjai. *Vulk* még a falakat is széjjelhordatta, mert kellett neki a kő, a téglá, hogy *ólakat építhessen*. Ezt az eljárást megtorlandó a *Barcsay* család bűnvádi feljelentést tett a sirbolt hiénája ellen.

fáradság? Siettem is kifelé. Csakugyan a kertben volt s mondhatom, hogy igazán csinos kis jószággnak tetszett.

— Bocsánat Boriska kisasszony . . .

— Kérem . . . én nem vagyok Boriska. Jolánnak hívják.

— Micsoda! Jolánnak! Nem Morgós kisasszonyhoz van szerencsém?

— De igen! Csak hogy a »néni« a Boriska, — én Jolán vagyok!

Erre aztán már engem is kivért a verejték.

— Szépen vagyunk, — gondoltam magambaa. Hát akkor én eddig azt a vén skatulyát segitettem párta alá az én Dolfi barátom boldogságára. De még reméltem!

— Hát hogy lehet az Jolánka kisasszony, hogy mégis Boriskának írta magát a Maláta urhoz irt levelében.

A leány elpirult s némileg sértett hangon válaszolt:

— De kérem, én Maláta urnak nem irtam . . .

Megmutattam neki a levelet, a melyik szerencsémre nálam volt.

A leány elolvasta s mosolyogva adta vissza.

— Oh igen, — néni említette; ezt ő írta — s mondta is, hogy nagy változás áll be sorában. S a mai naptól várja a boldogságot, a mit eddig hiába várt . . .

— No szent Borbála, — szépen vagyunk! Hát ez a szerencsétlen tatár annak a Noé bárkájának vallott szerelmet, sőt meg is kérte . . . Elrohantam.

— Meg kell mentenem! — gondoltam és siettem vissza a — »boldog szerelmesekhez« . . .

A mint odaérek, rohan ám ki az én Dolfi barátom kalap nélkül, paróka nélkül mint az örült és rám se hederintve, — inalt el . . .

— Ezek ugy látszik már megértették egymást, — gondoltam.

Ugy is volt. A kisasszonyt sirva találtam, — a Dolfiból csak a paróka maradt kezei között.

En is szerettem volna odább állni, de nem ment olyan könnyen. A vén lány nekem esett s hadart nekem össze-vissza mindent (de ezt már nem a szerelmes levelezésből vette), — amiből megérthettem, hogy engem is, meg Dolfit is a legnagyobb gazembereknek tart, kiket karóba kellene huzatni, de — mindjárt.

Végre is ajánlhattam magam. Siettem Dolfihoz. Szegény, egészen tönkre volt téve. Sokáig nem tudtam megvigasztalni. Csak akkor nyugodott meg sorsában, mikor egyszer azt hallottuk, hogy a Jolánka kisasszony megugrott egy — színészszel. Ez aztán alaposan megvigasztalta.

* **A megyei választók névjegyzéke.** Biharvármegyei központi választmánya tegnap, szombaton ülést tartott *Szunyogh* Péter alispán elnöklése alatt. Az 1903. évre összeállított választók névjegyzéke ellen beadott felszólalásokat tárgyalta. Összesen 17 felszólalás érkezett be s ezek közül hatnak heiyt adtak, tizenegyet pedig elutasítottak.

* **A hétrő I.**

— Ebben a szörnyű melegben nem csoda, ha *Szell* Kálmán a kiegyezés létrehozásába *belesül* . . .

— **A Gotterhaltét** Nagyváradon új hangszereléssel adták elő. Az eddigi hangszerek mellé *füttyölöket* is alkalmaztak.

— Az ideai termés jóval biztat. Szükség is van rá. Mennél nagyobb a buzatenger — annál kisebb lesz az *adósságok* tengere . . .

— **A tápéi** kerületnek el akarják venni a képviselőküldési jogát. Pedig a jó tápéiek nem is *fátyolt*, de *gyékényt* akarnak teríteni a mulakra!

— **A hármasszövetséget** aláírták. A béke újra biztositva van. El lehetünk készülve a leglézább fegyverkezésre.

(*Kakas Márton.*)

* **Takács László temetése.** Tegnap délután helyezték örök nyugalomra *Takács* Lászlót, a városi mérnöki hivatal hosszú időn át volt buzzó tisztviselőjét, nagy részvét mellett. A mérnöki hivatal személyzetén kívül sokan vettek részt a temetésen. A koporsót elborították a szebbnél-szebb koszorúk. A gyászszertartást *Dencs* János tb. kanonok végezte segédlettel. Könnyekig meghatotta a résztvevő közörséget a koporsó mellett zokogó elárvult család. A bánattal sújtott hitvesen kívül hét gyermek siratta a sirba szállt apát, akivel gondozókat, gyámolókat veszítették. A gyermekek alig egy-kettő kivételével, kiskorúak. — Az elhunyt hosszú időn át szolgálta buzzó odaadással a várost s most nyugdíjat sem kap a szegény család. Nagyvárad város tanácsa és közgyűlése annyiszor tanusította jóindulatát olyan buzzó tisztviselőjével és azok családjával szemben, kik a nyugdíjon kívül dus vagyoni viszonyok között voltak, elvárható és méltányos, hogy ezzel a szegény családdal is érezteti jótékonyágát. A városi tanács bizonyára talál erre módot.

* **Megrabolt kirándolók.** Vakmerő rablótámadás történt kedden délután a Kárpátok aljában, a hol egy kiránduló társaságot baltákkal felfegyverkezett tótok megtámadtak és kiraboltak. Az eset részleteiről az alábbi tudósítást kaptuk: *Sonleitner* Gyula és *Kreitner* Adolf bécsi magánzók családjukkal Tatrafüredre akartak utazni e hét elején. A társaság úgy rendezte be az utiprogrammot, hogy előbb megnézik a csorbai tavat s onnan mennek Tatra-Füredre. Hogy a természet szépségeiben minél jobban gyönyörködhesse nek, podgyászukat előre küldték s a társaság, melyben két férfi, két asszony és három felnőtt leány volt, a verscezi állomáson kiszálltak s onnan egy vezető kíséretében indultak gyalog a csorbai tóhoz. A vezető az örvény utakon vezette a társaságot s a mint az erdő sűrűjében haladtak, egyszerre öt tót paraszt állotta utjukat és pénzüket követelték. A férfiak kivették pénztárcájukat és a náluk volt pénzt 500 és néhány koronát, átadták az utonállóknak, a kik azonban ezzel még nem elégedtek meg, mert átkutatták a társaság tagjainak a zsebeit s miután több pénzt nem találtak, elbocsátották a megrémült társaságot, s maguk bemenekültek az erdőbe. A megrabolt társaság a csorbai állomásról értesítette a csendőrséget az esetről, melynek sikerült az utonállókat másnap kézre keríteni *Huszka* Antal, *Rosinyák* Mihály,

Rosinyák György, *Kincsek* Ferencz és *Lipták* Mihály favágó munkások személyében, a kik a rablott pénzen már megosztzkodtak, de azért a pénz nagy része előkerült. A rablókat bevitték a rózsahégyi kir. ügyészség fogházába.

* **Hamis egyforintosok.** *Popa* Simon 43 éves m.-csékei napszámos e hó 3-án *Goldberger* Ignác helybeli sütemény árustól 2 drb. zsemlyét vett és hamis forintossal fizetett. E hó 4-én pedig a Nagypiacz-téren eszközölt hagymavásárlás alkalmával szintén hamis forintossal akart fizetni. Ez alkalommal rajta vesztett s a rendőrségre került, hol nála még 1 drb. hamis tallér találtatott. *Popa* azt állítja, hogy ezen tallérokat a Nagypiacz-téren egy zsebkendőbe kötve találta. A vizsgálat befejezéseig lezárattott.

* **Rendőri hírek.** *Nyoma veszett tanonc.* *Grünwald* Sándor 12 éves kereskedőinas tegnapelőtt valami csinyt követett el és gazdájától való félelmében elszökött s azóta nyoma veszett. Az eltűnt gyermeket, a ki barna haju és szemű, sovány testalkatu, aggódó szülei ez uton kerestetik. A gyermek az elszökés alkalmával fekete öltönyt és tarka szalmakalapot viselt. — **Találtatott** egy zsebkendőben 4 drb. okmány és 1 drb. fülbevaló tüvegkövel. Igazolt tulajdonosaik átvehetik *Mendelényi* Béla rendőrfogalmazónál.

* **Virágzik a hazárdjáték.** A köznép azt tartja: a kis tolvajokat megfogják, a nagyokat pedig szabadon hagyják. Ezt a felfogást annan merítette a nép, mert látja, hogy a hatóság nem egyformán bánik el a szegénnyel és a gazdag emberrel. A hazárd kártyázás Nagyváradon társas körökben, kávéházakban, vendéglőkben vigam folyt és idők óta. Az elmúlt évben azonban egy pár megrázó eset ráterelte a rendőrség figyelmét a hazárd játékokra. A rendőrség dicséretes buzgalmat fejtett ki a szegény sorsu kártyások és az alsóbbrendű helyiségek üldözésében. A törvényhatósági bizottságban is szóba jött a hazárdjátékok elharapódzása s innét dotálódik a főkapitánynak az a megütközéssel fogadott kijelentése, hogy a kisebb kávéházakban a legszig rubban üldözi a rendőrség a hazárd kártyázást, de a nagy, fényes kávéházakban nem lehet ilyen szigorral eljárni, mert a kávéháztulajdonos magas bérösszeget fizet. Csak természetes, hogy ezekre a fényes kávéháztulajdonosokra csak buzditóan hatott ez a kijelentés. Az eredménye is meg van. Ma éppen úgy üzik nagyban bizonyos helyeken, a melyeket a rendőrség ismer, a hazárd játékot, mint azelőtt. S ennek igen sok család keserűen érzi súlyát. Erdekes hírek járnak erről közszájon, de hát a rendőrség előtt első a nagy kávéások busás jövedelme.

x Az idény előhaladása folytán az összes nyári színes és fehér ingek, angol mosó mellények rendkívül leszállított áron kaphatók

Róth M. Utóda

kalap és uridivat üzletében.

Kizárólag a legjobb hazai készítményű női és férfi czipők nagy választékban kaphatók.

x Hatóságilag engedélyezett végeladás üzlet-felosztás végett *Kárpáti* Miklós divatáruházában Nagyváradon. Ezen rendkívül előnyös vételeket figyelmébe ajánljuk a n. é. közönségnek. Tessék a hirdetés oldalán a hivatalos hirdetményt elolvasni.

MULATSÁG.

Az iparos ifjak dalestélye.

A Nagyvárad-i Iparos Ifjúsági Egylet Dalestélye ma este lesz a tánczestélye a *Karger* Sándor féle nyári mulatójában. Délután 3 órakor kezdődik a kugli verseny, (melyre 4 díj

van kitűzve) és tart este 7 óra utánig, este 8 órakor dalestély, szavlatok, monolog, kuplák és táncz, mely tart egész virradtig. A derék rendezőség mindent elkövet, hogy a vendégek igazán jól találhassák magukat. A rendezőség igen szigoruan felügyel arra, hogy csak meghívottak vehessenek részt a mulatságon. Belépti díj személyenként 1 korona. Családjegy 3 személyre 2 kor. 40 fillér.

A „nagyvárad-i 48-as népkör“ nyári mulatsága.

Mint már lapunkban is említettük, július 13-án tartja a 48-as népkör igen sikerültnek ígérkező tánczestélyét a *Karger*-féle nyári mulatóban, melyre igen sokan készülnek résztvenni városunk minden részéből.

A buzzó rendezőség mindent elkövet, hogy az estélyen résztvevők mindenképpen jól találhassák magukat.

Az estélyre több mint 1000 meghívót bocsátott ki a rendezőség, azért kéretnek mindazok, kik ez estélyre tévedésből meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, sziveskedjenek azokért a »48-as népkör« helyiségéhez (*Kert-utca* dr. *Kutiákház*) akár a rendező bizottság bármely tagjához fordulni, kik készséggel szolgálnak meghívókkal.

A rendező bizottság tagjai: *Béczkay* Lajos elnök, *Oláh* Lajos pénztáros *Schwartz* Izidor jegyző, *Borsos* József, *Bujdosó* Lajos, *Cser* János, *Gábor* János, *Halász* Lajos, *Hann* Lajos, *Karger* Sándor, *Katona* Mihály, *Király* Zsigmond, *Köblös* Ferencz, *Mertz* János, *Milibák* József, *Mokri* János, *Nagy* János, *Németh* Antal, *Papp* János, *Stern* Herman, dr. *Stokker* József, *Szabó* Dezső, *Szabó* László, *Sziládky* Ernő, *Szücs* Ferencz, *Weisz* Lajos.

IRODALOM.

Szomorú dalok*

I.

Haldoklik az édesanyám
Sír a lelkem, könnyem csordul . . .
Kérdezem, hogy van-e Isten?

Nézem azt a szemet, mely a
Szelid lélek tükre vala . . .
Ott villog már pallosával
A halál hideg angyala.

És hallgatom a szívét, mely
Szeretettel volt csak tele . . .
Alig dobban . . . alig lüktet . . .
Kiesordul a könnyem bele.

Édes anyám! édes anyám:
Ki szerettél . . . kit szerettem.
Ha megkondul az a harang
Együtt megyünk mi el ketten.

II.

Bánatosan kong a harang
A szívemig nyílal e hang,
Sötét bánat borul reám:
Halva fekszik édesanyám.

Még ma — fenn a ravatalom,
Holnapután már egy halom
Fedi ott a hideg sirba . . .
Felzokog a lelkem sirva.

Egyre kondul, kong a harang,
Ugy meggyötör, megtép e hang . . .
Csak már egyet olyant adna,
Hogy a szívem megszakadna!

III.

Eltemették, sirba zárták
Leterítve szemfödéllel;
Mégis az én fájó lelkem
Mégis látja minden éjjel . . .
Szemfödele meg-meg lebben,
Koporsója fel-kitárul;
S hallom édes, hívó hangját
Hallom édes ajakárul.

* A költő hátrahagyott verseiből.

Hív magához, gyere mellém,
Pihenj velem, maradj nálam,
Atölelve tartva egymást
Ringasson az örök álmom . . .
Hallom én a hívó hangot,
Ezzel van a szívem tele,
Ugy feldobog úgy fellüktet . . .
Miért és meg nem szakad bele!?

IV.

Még a sirodából is érzem áldott kezéd
Erzem, a mint kísér, érzem a mint vezet,
S miként ha hallanám
Ajkad édes hangja a fülemben csendül:
— Bár a temetőben, bús halotti csend ül —
Imádozt jó anyám.

Ha kétségbe esve karom pisztolyt ragad
Te csitítod szívem, te intesz nem szabad
Nézz a szírtetőre,
Ott terem a cédrus vihártálló bokra
Bár ha ellened tör az ármányok pokla
Küzdve küzdj előre!

Hallom én e hangot, látom én e jobbot,
Amint utat mutat: erre indulj, jobb ott . . .
S nekem ez szent törvény
Megtépett lelkemet hinni ez tanítja
Middön hullámaint sajkámra uszítja
A tátongó örvény.

Én jóságos szentem: édes, kedves anyám!
Szelid kék szemednek sugárit hintsd reám
Ez legyen szövétnek:
Vezéresillag gyanánt új erőre keltő,
Ha a göröngyök közt maró mérget rejtő
Tövisekre lépek!

Oh! ne hagyd magamra, maradj velem — nálam;
Örkőd szellemed áhitattal várom.
Mindig itt szeretném:
Amidőn napom kél, vagy ha méceset gyujtok
Ölelve öleljen, mint a villámsujtott
Cseréget a repkény.

V.

Gondolatim temetőbe ragadnak
Ott keresek egy sírhelyet magamnak
Elpihenni oda vágyik a test már . . .
Mig a lelkem túl a felhők felett jár.

Azt keresi, akit úgy megsirattam . . .
Azt keresi, ki annyit sirt miattam . . .
Az én édes, az én kedves anyámat:
S örök fészket rak mellette magának.

Sós Lajos.

290 szám a Magyar Könyvtárban.

Izléses katalógusa jelent meg most ennek a kiváló gyűjteménynek. A jegyzékben megvan az eddig megjelent 290 szám számszerű sorrendben, s azonkívül szakok szerinti összeállításban is, hű tükrét nyújtva a vállalatban megjelent magyar és külföldi irodalmi műveknek. A jegyzék minden könyvkereskedésben ingyen kapható.

Igazságszolgáltatás.**Petróné a vizsgálóbíró előtt.**

A szerencsétlen öreg ékszerész Erdei Sándor gyilkosát tegnapelőtt fogták el. Alig egy-két órával előbb valami becsületsértési pöre miatt. Petróné még a bíróság épületében járt. Tegnap pedig oda vitték ismét, de már mint a borzalmas gyilkosság tettestét s rövidesen kihallgatta dr. Bartha László vizsgálóbíró. Ma újra maga elé hívatta a bírót. Magára az iszonyu tette nézve keveset kérdezett tőle, csak felolvasta előtte a rendőrségnél tett vallomását.

— Így volt?

— Igenis, kérem, felelte Petróné Gyuláné egykedvűen.

Azután apró, inkább lélektani részletekre tért át a bírót. Első sorban a letartóztatást közvetlenül megelőző órákra, a mikor Petróné a bíróság épületében tartózkodott s — a mint mondja — a folyosón olvasta az újságból a gyilkosság leírását.

— Beszéltek is a dologról ott a folyosón?

— Igen.

— Igaz, hogy maga azt mondta: »Szíjait tudnék hasítani a gyilkos hátából?»

— Én csak olvastam, de bizony egy szót sem szóltam, mert félttem, hogy elárulom magamat.

Tovább folyt még a kihallgatás, mignem dr. Bartha kihirdette határozatát, hogy Petróné fogságban marad.

— A maga bűne oly nagy, hogy — remélem — nem is felebbez? Nemde megérti, hogy itt kell maradnia?

— De hisz kérem, ha hívják, eljövök én ha most haza tetszik is bocsátani.

— Hát nem látja be, mily nagy bünt követett el?

— Könyörgöm alássan, hisz visszaadtam mindent, feleli Petróné, a rabolt ékszerre és pénzre czélozva.

— Visszaadta az életet is, a mit olyan embertelen módon elpusztított.

Erre a vádlott nő sirva fakadt és könyezett még akkor is, a mikor elhagyta a bíróságot és az örök visszakísérték czel-lájába.

REGÉNY-CSARNOK.**Tűzzel-vassal.**

Írta: Sienkiewicz Henrik.

36

A herceg nem is kételkedett e hírek valódiságában, mert inkább hitt Sacwilichowskiak, akiről tudta, hogy ősméri a kozákok ravaszágát és megbízhatatlanságát, mint a többieknek, meghányta-vetette a tennivalókat, s elhatározta, hogy annyi katonaságot von össze Lubnie körül, amennyit csak módjában áll. Ezzel azonban nem érte be, hanem egy reggel magához hívatta az oláh csapatok zászlós-kapitányát, Bychowicet s így szólt hozzá:

— Elküldelek a Sicsbe, pecsétlevelemet viszed a kozákok parancsnokának. De hogy őszintén szóljak: ez a levélküldés csak ürügy. Voltaképpen kémelelni méssz oda. Meg kell tudnod, hogy miben török fejüket, hogy hány katonájuk van s hogy hány emberre számíthatnak azonfelül s főként meg kell tudnod, hogy merre van 'Chmielnickij, hogy igazán a Krimben jár-e a tatárok szövetsége után? Megértettél?

— Akárcsak írásban adtad volna a parancsodat.

— Cserinnek menj, seholse pihenj egy éjszakánál tovább. Félkeresed Sacwilichowskit, leveleket kérsz tőle a sicsbeli ősméreihez, amelyeket titokban és óvatosan adj át az illetőknek. Választ is kapsz majd rájuk. Cserinből vízen menj Kadakba. Ott találd Grodsic-kit, aki majd utasítást; neki is viszel levelet. A Sicsben ne időzz sokáig, hanem viszd ki szemed, füled, aztán térj mielőbb haza, ha ugyan életben maradsz ezen a nehéz úton.

— Életem az Isten és hercegséged kezében van. Hány embert vigyek magammal?

— Ne gyvenet. Alkonváltájában indulhatsz, előbb azonban jöjj vissza hozzám a levelekért.

Bychowic büszke örömmel hajtotta meg magát. Az előteremben összetalálkozott néhány tűzértisztával és Skrzetuskival.

— Nos, miért hívatott a herceg? — kérdezték.

— Utra küld.

— Merre? Hová?

— Csehrinbe, onnan aztán a kozákok fészkebe.

Skrzetuski karonfogta Bychowicet s könyörögni kezdett neki, hogy álljon el az úttól, majd ő megy el helvette.

— Mondj le a javamra, pajtás. Ha igazán a barátom vagy, hát megteszed, mert engem megöl a vágy, hogy én mehessen erre a küldetésre. Adok neked egy nemes török paripát, jó szablyát, paizst, adok, amit csak akarsz, csak lépj vissza. Dícséretet nevem szerzéshez magadnak ott, hiszen ha csatára kerül, hát ott előbb fognak verekedni. Meg aztán, látod, te ha elméved biztos, hogy elűtik a kezadról!

Ez az utolsó érv hatott, Bychowic ingadozni kezdett. De félt a herceg haragjától, mert hiszen ez a küldetés kiténtetésébe

ment. Nem fogják-e gyávának tartani? Skrzetuski egyelőre ennyivel is beérte, s futott a herceghez. Az apród bejelentette, s kis idő múltán ott állott a herceg előtt. Vert a szive mint a szapora kalapács, s a fülében rémesen kongott az elutasítás megfélebbezhetetlen »nem» szava.

— Mit kívánsz? — kérdezte a herceg barátságosan. Skrzetuski elébe térdelt,
(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.**Mangra Vazul a kormánynál.**

Budapest, július 5. (Saj. tud. telefon-jelentése.) Az aradi új választott püspök multkori tisztelgése a magyar kormányelnöknél oly híresztelésekre adott okot, mintha az teljes kudarcot vallott volna. Most hiteles forrásból vesszük a hírt, hogy Mangra Vazul a miniszterelnök a jövő héten kihallgatáson fogadja s a minapi kihallgatást csak a folyamatban lévő minisztertanács akadályozta és napolta el.

Az angol koronázás.

London, július 5. Az udvari orvosok megállapították, hogy Edvard király vesebajos. Állapota állandóan annyira javul, hogy a koronázást ez év szeptemberére már kitűzték is. A skót ezredet hadiparancsban augusztus második felére Londonba rendelték. A kormány és a lakosság nagy előkészületeket tesz lord Kitchener fogadására. A délafrikai háboru hadvezére még e hónapban érkezik Londonba.

London, július 15. A British Medical Journal megerősíti a Lancet című lapnak az operációra vonatkozó híreit. Az orvosok az angol király sebébe, a mely igen mélyen fekszik, két kameleont vezettek be, de június 29-én ismét kivették, mert a betegnek elviselhetetlen fájdalmat okoztak. A kameleon kivétele után a sebet gazedarabakkal tömték be, a mi újabb fájdalmakkal járt. A hatás azonban igen jó volt. A seb tisztult, a genyedés jelentékenyen csökkent és szagtalanná lett. A kötésnek az volt a legfőbb czélja, hogy megakadályozza a seb feületének gyors hegedését. A király jól alszik és kábítószereket az orvosoknak nem kellett alkalmazniok. Az operációt követő napokban az orvosoknak volt okuk félteni a beteg életét s orvosai Treves, Laking és Barlow egy perczre sem hagyták el a beteget. Dr. Treves a betegség első hét napja alatt le sem feküdt. A király testének hőmérséklete nyolcz nap óta normális.

A javulást lényegesen elősegítette a beteg jó kedve s az a ritka nyugalom, a melylyel a sorsába beletörődött. A király állapota most már aggodalomra egyáltalán nem ad okot.

Treves doktor ma egy fél napra elhagyta a királyi palotát, mert egyetlen lánya Emid Margery ma tartotta az esküvőjét Radelike őrnagygyal. Az esküvőt bizalmas körben tartották meg. (M. T. I.)

Sikkasztó gyógyszerész.

Budapest, július 5. (Saj. tud. táv.) Szemerjai Kovács Mihály nagyváradi illetőségű 39 éves gyógyszerész, ki nejétől több év óta különválva él, a Népszínház utcai droguerista üzletéből megszökött. Társának 10,000 koronáját, két szolgának 1000—1000 koronáját sikkasztotta el.

Salm herceg csődje.

Köln, július 5. Salm-Iburg herceg csődjének választmánya ma megállapította, hogy a herceg hitelezői követelésüknek mindössze másfél százalékát kaphatják csak meg. A hercegnek egy millió márkánál is több adósságával szemben mindössze tizenhátezer márka vagyona van. (M. T. I.)

KÖZGAZDASÁG.

Kelch Jenő és Társa
Tőzsde jelentése

— A Bizományi eredeti átvirata. —

Értéktőzsde

Budapest, július 5.

Osztrák hitel	697.—
Magyar hitel	701.—
Államvasút	—
Rimamurányi	509.50
Magyar jelzálog	472.—
Sajógótarján	—
Wagon-kölcsön	—

Hétárúidók.

Budapest, július 5.

Buza októberre	8.01
Buza áprilisra	8.93
Tengeri	5.16
Rozs okt.	6.58
Zab ápr.	6.—
Káposzta, repce, zuz.	96

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. július 5-én.

Magyar aranyjárdék 4%	120.60
Magyar koronajárdék	97.85
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4%	119.—
Magyar vasúti kölcsön szűzben 2 1/2%	100.—
Magyar keleti vasúti államkötvény 1877-ből	119.—
Magyar földterhermentelési kötvény 4%	97.80
Italmérségi jog megváltási kötvény	100.—
Horvát-észlavónföldterhermentelési kötvény	97.50
Magyar nyereségy-sorsjegyek-kölcsön	207.—
Tiszszabályozás szegedi sorsjegyek-kölcsön	162.50
Osztrák járadék-papírban	101.50
Osztrák járadék ezüstben	101.50
Osztrák járadék aranyban	120.50
Osztrák korona járadék	59.50
Osztrák államsorsjegyek	152.50
Osztrák magyar bank részvény	15.95
Magyar hitelbankrészvény	702.—
Osztrák hitelintézet részvény	701.25
Párisi vista	95.40
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.05
Németbirodalmi márka	117.32
London vista	240.05
20 márkás arany	23.45

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Tanuló.

Egy-két jó házból való fiu, 2—3 gymnasiumi vagy polgári osztályfial. tanulól felvétetik a Szent László nyomdában.

3474—902. T. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A belényesi kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy T. Thúry Ignác végrehajthatónak Restye Vaszali és trsa végrehajtást szenvedett elleni 14 kor. tőke követelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a m.-csékei kir. járásbíróóság területén levő Topest községben fekvő a topesti 22. sz. tkvben A + 6. hrsz. alatt foglalt ingatlanra 976 kor.-ban, az A + 6/1 a. foglalt ingatlanra azonban mindkét ingatlanra a C. 7. rndsz. a. Restye Jánosné javára bekebelezett haszonélvezeti jog épségben tartása mellett az árverést 410 kor.-ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte s hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902. évi július hó 21. napján délelőtt 9 órakor Topest

község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 97 kor. 60 fillért, 41 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Belényesen, a kir. bíróság mint tkvi hatóságnál, 1902. évi április hó 25. napján.

Lukács,
kir. albiró.

238

80 kr. **UJ!!** 80 kr.

ÓRÁS-ÜZLET

Diószeghy István

műórás és látszerész.

A mai kor igényeinek megfelelő **óra javító műhelyt** nyitottam, melyben **óra, ékszer** és **látszer** javítások gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Raktáromon tartok **fali inga-, zseb- és miniatúr-órákat**, óráim a legjobb gyártmányuak.

Óra javítás kivétel nélkül 80 kr.,

egy üveg 10 kr.,

óra kulcs 5 és 8 kr.

Egy jó családból való fiu gyakor-
nokul felvétetik.

80 kr.

235. sz.

80 kr.

Gazdaközönség figyelmébe!

Mindennemű

gabonaszákok

asztag- és cséplőtakaró vízhatlan ponyvák,

gépolajok,

gépkenőcsök (towlotte), kocsikenőcsök,

gépszijak, gazdasági kötélneműek,

dohány- és zsákkötő-zsinegek,

raffia háncs és kékkő,

fedél és elszigetelő lemezek

legjobb minőségben

eredeti gyári árban kaphatók:

Helyi József,

zsák- és ponyva-kölcsönző üzletében,

Nagyvárad, Zöldfa-utca 41.

Megyei telefon 51. szám. 218

Mindennemű

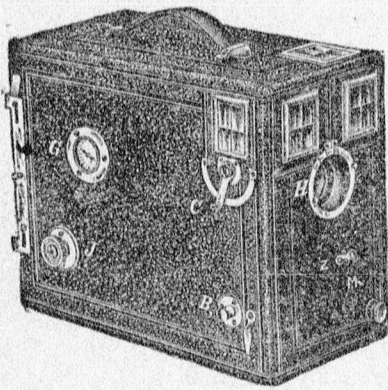
fényképezési kellékek és gépek

gyári árban kaphatók

WEINSTOCK FÜLÖPNÉL

Nagyváradon,

Szent László-tér 47-ik szám.

Képesárjegyzék bérmentve.

5 forint bevásárlásnál mineen ráfizetés nélkül egy ingyen fényképes mellítű vagy medailon, vagy nyakkendőtű.

A tavaszi szezon

beálltával van szerencsénk raktárunkon levő legújabb saten, selyem, szövet és mosó blousainkat, nyakkendőket, divatos alszoknyákat, nap- és esőernyőket, sélapálczákat, gyermekruhácskákat, férfi, női és gyermek keztyűket és harisnyákat ajánlani, melyek a legjobb minőségben és legolcsóbb árban kaphatók. Nagy raktárt tartunk férfi, női és gyermek **fehértanűkben**, továbbá mindenféle gyermek **játékszerekben**, **gyermekkoszokban** és **reformszékben**. Szobadiszek, faldiszek, pálmák, továbbá evőeszközök, **utazó-kosarak** és **bőröndök igen olcsó árban** kaphatók.

Különös figyelmébe

ajánljuk a n. é. vevőközönségnek, hogy minden 5 frtos bevásárlásnál egy 50 cm. hosszú és 40 cm. széles és minden 10 frtos bevásárlásnál egy 70 cm. hosszú és 55 cm. széles **ingyen fényképet** adunk, csupán a keretért kell a nagyobb fényképert 1 frt 50 kr., a kisebb fényképnél 1 forintot fizetni. Minden ráfizetés nélkül kap a vevő 5 frtos vásárlás után egy fényképes mellítűt, vagy medailont, vagy nyakkendőtűt. Megjegyezni kívánjuk, hogy a vevők minden legkisebb bevásárlásról is kapnak szelvényt, mely összegyűjtve 5 vagy 10 forint összegig jogosít fényképre.

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri

Friss és Társa, korona- és fillér-bazár, Fő-utca.

Minden 10 forintos bevásárlásnál egy 70 cm. méter magas és 50 cm. széles ingyen **fénykép!!**

Csupán keretért fizetendő 1 forint 50 kr.

40 fillérről 2 40 fillérig csomagonként kapható.

Otő panut

Miért harag-
szol?
barátom.

Talán nem jár jól az órád. Oh hagyd el; ezeknek az óráknak már többé van a javítása mint az egész értéke.

Na ha csak az a baj, ajánlok neked egy jó órát, mely az én órámat is pontosan kijavította, s minden órát kivétel nélkül egy évi jótállás mellett

Csak 90 krajczárért,

óraüvegeket csak 10 krért ad, ugyszintén a legjobb órákat és ékszereket jutányos árban raktáron tart.

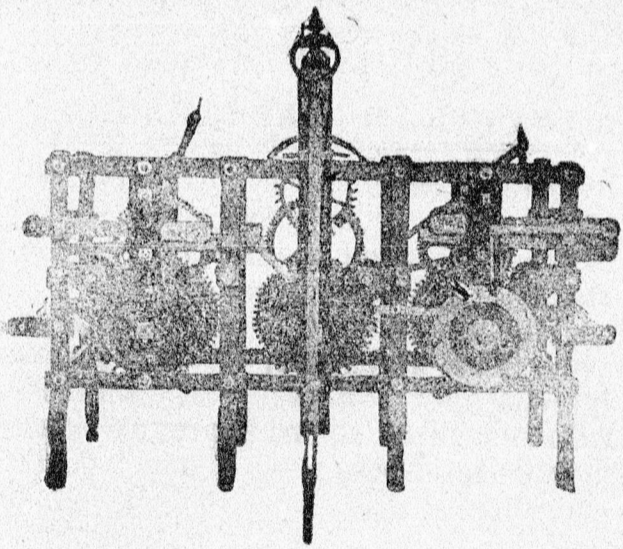
Kepes Márton, 226.

műorás Nagyváradon színház oldala mellett.

Ertesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség, valamint az egyházi és községi előljáróságok becses ludomására hozni, hogy a 42 év óta fennálló

Daday József ur lakatos és toronyórás üzletét,

melyben 16 éven keresztül mint művezető voltam alkalmazva, **átvettem** és ezt személyesen, a régi e hírnévhez méltóan, a régi czég alatt tovább olytatom.

Szíves pártfogásukat és megrendeléseket, meg-jeket kifogástalanul olesón és pontosan eszközlök, érem és óráimért 10 évi jótállást vállalok, vagyok iváló tisztelettel:

Mezey Dezső,

lakatos- és toronyóra-készítő,

Nagyvárad, Szent János-utca 20 szám.

Telefon-szám 384.

50

MEGKEZDŐDÖTT!
Blousok, házi pongyolák, napernyők
és ezer más
női- és férfi-divat ujdonságokban

a leszállított ár,

melyek az idő előre haladottsága miatt páratlan olcsó leszállított áron lesznek kiárusítva.

Beczka Lajos

Női- és férfi-divat-üzletében

Szt. László-tér, Zöldfa-u. sarok.

148 sz.

Legelső nagyváradai zálog-kölcsön intézet.

Nagyvárad, Kossuth-utca 9. szám.

PÉNZKÖLCSON

Sorsjegyek és értékpapírok után:	2 ¹ 0	} számított évnegyed- enként.
Ekszerek után:	3 ³ 0	
Áru- és iparczikkék után:	4 ¹ 2	

ZÁLOGBAN

levő *sorsjegyeket* és *értékpapírokat* kiváltunk és azokra magasabb kölcsönt olcsó kamatra adunk, vagy azokat a teljes napi árfolyamban megvesszük.

Vidéki megbízásokat a legpontosabban elintézzük és visszafizetéseket a legkisebb részletekben is elfogadunk.

Nagyobb üzleteknél feleinket a legnagyobb kedvezményben részesítjük.

Tisztelettel:

KLEIN M. és FIA,

hat. engedélyezett zálogháza,

Nagyvárad, Kossuth-utca 9. szám.

Mélyen leszállított kamatláb.

A legolcsóbb nagyváradai zálogház.

A legolcsóbb nagyváradai zálogház.

Uj üzlet! Szabó Testvérek Uj üzlet!

rőfös és női divatáruháza,

Nagyvárad, Zöldfa-utca, a «Zöldfa» sörcsarnok mellett.

Raktáron tartunk legujabb divatu selyem, batiszt, Lyberti selyem és kreton *ingblousokat*, valamint legujabb napernyők, delainek, szövetek, francia selyem batisztok és ruhaselymek. — Nagy választék Chiffon és vászonárukban. *Bélésáruk nagy raktára.* — Üzletünket a legsolidabb alapon vezetjük.

Női ruhák mérték után megrendelhetők.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyunk

teljes tisztelettel

Szabó Testvérek.

ELEK JÓZSEF

női- és úri diva', vászon- és fehérenemű áruháza
 Nagyváradi, (Szent László-tér).
 (Volt KUNZ-czég helyiségében).

Telefon 429.

Ajánlja dusan berendezett ujdonságait női ruha szövetekben, a legszebb kivitel és legfinomabb minőségig. **Lioni selymek**, Chine, egy színű és fekete színekben. **Ponges** óriási választékban. **Diszek** és teljes kellekek. **Zephyr, Batist** mosókelmék. **Nap- és esőernyők** nagy választékban.

OBERLEITNER E. és FIAI

es. és kir. **vászon és asztalnemű** egyedüli bizományi gyári raktára.
 Valódi Rumburgi, Irhoni, és Creász vásznak, legjobb minőségű Chiffonok és pamut-vásznak.
 Külön gyászruha kelme-osztály teljes kellekekkel.
 Mintákat kívánatra azonnal küldök.

STROHMAYER PÁL

áruháza,
 Nagyváradi, Szt. László-tér 1., kishíd fő.
 A volt Kunz József és Társa czég helyiségében.
 Bejárat a Gazdasági bank alatt nem a sarkon.

Elsőrendű vászon és fehérenemű üzlet.
 Valódi rumburgi vásznak gyári raktára.
 Férfi és női fehérenemű vállalat.

Menyasszonyi kelengyék

200 koronától 100.000 koronáig.
 Teljesen ujonnan berendezett nagy szőnyegosztály.
 Mindennemű futó és pamlag szőnyegek, ágy és asztal terítők, szövet és csipke függönyök stb. a legújabb divat szerint minden igénynek megfelelő minőségekben, a **legolcsóbb árak mellett**.
 Paplan és matrác vállalat.
 Szolid szabott árak, pontos kiszolgálás.

1 darab I-ső rendű gallér	11 kr.
1 pár I-ső rendű kizelő	20 kr.

TELEFON 372. TELEFON 372.
Színésznőink elutazása

Szefir, szintartó, méterje	13 kr.
Ponge selyem, szines, méterje	50 kr.

végett áruházunk egy igen nagy vevőkört elveszített, azonban hogy tovább is a rendszer megszokott nagy forgalmat megtarthassuk, hogy a következő három hónapban, az ugynevezett holt saison alatt a raktáron levő **női ruhaszöveteket** fehér és szines batistokat, cartonokat, chiffon és vászon csipkét, csipkekelmét és mindennemű rövidárucikket, mélyen leszállított árak mellett fogunk eladni. Blousokat és aljakat mérték után is készítünk. Minden vevő, ki 10 forint értékűt akár egyszerre vagy apróbb részletekben vásárol, egy **életnagyságu fénykép** nagyobbitásra tarthat igényt, csupán a papir keretért 1 forint 50 krajczár fizetendő. Tisztelel tel

„AMERIKAI ÁRUHÁZ“ Nagyváradi, Fő-utca, színházi Bazár-épület.

1 szefir blous	60 kr.
1 fehér batiszt blous	1 frt 40 kr.

Minden olcsó!!

Csipke betét } legnagyobb választék.
 Batistokból } legolcsóbb árak.

Uj czukrász üzlet.

Alulirott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, miszerint
 Szent János-utca, Kis Dávid-féle háznál
 folyó hó 3-án

czukrász üzletet

nyitottam, ahol minden e szakmába vágó dolgok friss állapotban kaphatók és pedig minden a lehető legjutányosabb ár szerint. Minden finom sütemény ára darabonként 4 kr. Fagylalt szintén mérsékelt árban, u. m.:

1 kis fagylalt	10 kr.
1 nagy "	15 kr.
1 jeges kávé	15 kr.

Továbbá teljesítek mindennemű megrendeléseket a czukrászat terén, u. m.: lakodalmi, névnap és keresztelői tortákat és süteményeket a legizlésebb kivitelben.

Mindennemű torták már egy forinttól kezdve.

Mint szakképzett czukrász, minden tehetségem oda fog irányulni, hogy a n. é. pártoló közönséget finom munka és szolid áráimmal teljes megelégedésre szolgálhassam ki. Nagyváradi közönsége már meggyőződött finom és szép dolgaimról, mert 7 év óta Erdődi H. elsőrendű czukrászatában első segédi állást foglaltam el. Általam feltalált Bencz Trilbi, Krüger, Ocskai stb. tortáimat, mik a fentebb említett üzletben eltöltött idő alatt szenczációt keltettek, saját üzletben is produkálni fogom.

Magamat a n. é. közönség szives jóindulatába ajánlom, vagyok

tisztelettel
BENCZ GYULA,
 czukrász-mester.

Kerékpár és varrógép raktár.

ÖZV. JÜNGLING JÓZSEFNÉ, NAGYVÁRAD, BAZÁR-ÉPÜLET.

Tisztelettel értesitem a sportkedvelő közönséget, hogy az 1902. modelű kerékpárjaimat a szezon előhaladása miatt **leszállított árban** árusítom el.

Raktáromon tartok: **úti, torna, verseny és női kerékpárt**; továbbá: **aczetelyn-lámpákat, varrógép és kerékpár alkatrészeket, gummi-köpenyek, duffa bribás légtömbök** nagy raktára; **Cárbit** napi áron kapható.

Javitó-műhelyemben
 mindennemű varrógép és kerékpár javítások pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

233. sz. Tisztelettel
 özv. Jungling Józsefné.

A fürdő- és nyaralási idény alkalmával a t. közönség szives figyelmébe ajánljuk

tűz- és betörésmentes letéti pénztárunkat,

melyben külön és közvetlen elzárható fiókok állanak előnyös feltételek mellett a bérlő közönség rendelkezésére.

Nagyvárad takarékpénztár r. t.
219.

Teke-verseny, értékes díjakkal.

A „Szőlő tőkéhez“ Kiskut-
utca 128. sz. A bornak a tisztán való
kezelése képezi a főalkatrészét, — a
mihez sajnos, nagyon kevés bormérő
ért, — s így ezen rossz bornak az él-
vezete az egészségre igen káros hatás-
sal van.

Ugyan azért a tavasz beálltával a
legmélyebben ajánlom a **kies fek-
vésű**

nyári helyiségemet

a hol is fedett mulatóhely és tekepálya
valamint kellemes hegyaljai levegőben
részesülnek a mélyen tisztelt látogatóim

Kizárólag csak is **nagyvárad**
hegyen termelt borokat tartok
pinceszében, melynek literjét 32, 36,
50 és 80 krajczárért bocsájtok for-
galomba.

Az évek óta gyakorolt pontos és
lelkiismeretes kiszolgálásomról ugy a
jelenben, mint a jövőben biztosítom
a mélyen tisztelt látogatóimat.

Becses pártfogásukat elvárva s
kérve, vagyok

tisztelettel

Gulyás Magyorós Mária,
bormérő.

Magyar konyha. Magyar bor!

Aldja Isten a fogasztót!

Kitünő zeneszó mellett.

Értesítés.

Van szerencsém a közönség szives
tudomására hozni, miszerint hosszú éve-
ken a **férfi ruha szabászat** legelő-
kelőbb izlését gyakorolva, szabó üzlete-
met **Olaszi, Fő-utca Széchenyi szál-
lodába helyeztem át**, hol a legfíno-
mabb angol és francia szövetekből
elegáns és a legmagasabb kivánalmak-
nak megfelelő

férfi öltönyöket és felöltöket

jutányos árban készítek.

Amidőn a nagyérdemű közönség
nagybecsű bizalmáért esedezem, a lelki-
ismeretes, pontos és jutányos kiszolgál-
ást előre biztosítva, pártfogást kér

tisztelettel

Tauth József,

183

férfi szabó.

Gazdaközönség szives figyelmébe!

Ajánlom a következő áruimat mint kitünő minőségűt a legelőnyösebb
árban beszerezhetők:

Legfinomabb Tavotakenőcs	100 ko.	32 frt
» Triesti Oliv gépolaj	100 ko.	44 frt
» Gépkenő Olaj	100 ko.	36 frt
» Ásványolaj	100 ko	18, 20 és 24 frt
» Amerikai Petroleum	100 ko.	20 frt
» Raffia Bálvételnél	100 ko.	38 frt
» Kékkő	100 ko.	30 frt

Továbbá ajánlom mindenféle

==== ásvány-, gyógy- és savanyuvizeimet ====
egészen friss töltéssel a legelőnyösebb árban.
Szives pártfogást kér

Kádár János

fűszer- és csemege-kereskedő.

224

A legjobb, legkiadósabb, nedves talajon való építkezéseknél kitünő
eredménynyel használt, homlokzatokhoz egyenletes szép színe és
térfogatállandósága miatt legkedvesebb

C Z E M E N T

a Beocsini Portland- és Román- C Z E M E N T.

Egy Köbméter Beocsini Román-cement sulya **650** kg.

Egy köbméter Beocsini Portland-cement sulya **1180** kg.

A vizadagolást illetőleg a Beocsini Cément '22%-kal több
vizet vesz fel mint bármely más gyártmányu Cement, a mi által a cement-
habarcs, cementpép és cementbeton tömörebb, szilárdabb, egyszersmint azon-
ban **kiadósabb** is más gyártmányu cémenteknél.

A Beocsini Cément NAGYVÁRAD városában a következő
nagyobb építkezéseknél használtatott:

M. Kir. Honvéd hadapródiskola
Cs. és Kir. Gyalogsági laktanya
M. Kir. Honvédlaktanya
M. Kir. Honvédhuszár laktanya
Cs. és Kir. Tüzérségi laktanya
Cs. és Kir. Lovassági laktanya
Kir. Törvényszéki palota
Kir. Tabla épület
Kir. Pénzügyigazgatósági palota
Kir. Posta épület
Szigligeti-színház
Városi Bazar épület
Kereskedelmi Csarnok
Állami realskola

Városi vízvezeték és szivattyút.
Körös hidak építkezésénél
Városi duzzasztó művek
Sertéspiacez
Városi aszfaltozások
Rimanóczy-féle gőzfürdő stb. stb.

Jelenleg folyó építkezéseknél:

Nagyvárad város székháza
Ór-utcai iskola
Államvasúti indóház
Ag. hitv. templom
Sztari l-féle ház
stb. stb.

Biharmegyében:

Az összes állami és megyei utak műtárgyai és hidjai.
A Sebes-Körösi Ármentesítő Társulat összes műtárgyai, csatornái, zsilip-
jei és szivattyú telepei.
A Fekete Körösi Ármentesítő Társulat főbb műtárgyai.
A Berettyó Szabályozási-Társulat főbb műtárgyai.
A Görög Kath. Püspökség főgymnasiuma Belényesen. stb. stb.

A Beocsini Cement **Nagyváradon** kizárólag:

KRUGSTEIN IZIDOR utóda

ROSENBERG IZSÓ

czégnél

207

Kossuth Lajos-utczán kapható.

J u t á n y o s á r a k !

Csak gyárilag ólmozott zsákok és hordók!

Kitünő minőségért a legmesszebb menő szavatosság vállaltatik!

Távbeszélő:

67. szám.

KRUGSTEIN IZIDOR UTÓDA

ROSENBERG IZSÓ

építkezési anyagok és gazdasági cikkek raktára.
NAGYVÁRAD, Kossuth Lajos-utca.Sürgöny-
czim:

Rosenberg Izsó

Építkezési anyagok:

I-ső rendű Beocsini Portland-
I-ső rendű Beocsini Román-

CZEMENT

eredeti ólmozott zsákokban és hordókban

Egeresi szobrász- és alabastrom-gipsz.

Valódi szagtalan ASZFALT fedéllemezek

Kátrány kőfedéllemezek.

Aszfalt elszigetelő lemezek.

Vizmentes kőszén-kátrány.

I-ső rendű Carbolineum (fatelítésre).

TINCTORAL,

sárga máz, megóvja a fát a korhadástól.

Aszfalt-Mastix és Bitumen.

Mennyezet nádfonat.

Czement és mozaik-lapok.

Csömöszölt Portlandczement csövek.

Kő-agyag-csövek.

Szurok-fáklya.

206.

Gazdasági cikkek:

Kitünő amerikai Petroleum.

I-ső rendű repce-olaj.

I-ső rendű kocsikenőcs.

CARBOLSAV (fertőtlenítésre.)

CREOLIN (állatgyógyszer)

Valódi orosz kaukázusi gépolaj
(eredeti hordókban.)

Valódi Oliva olajok.

Nehéz és könnyű gépolajok.

Henger-olajozók.

I-ső rendű gép zsir (Tovotte).

Jutányos árak, csak első rendű áru. — Teljes vagoni rakmányok bármely állomásra szállítva.

Hatóságilag engedélyezett

Nagy Végeladás

üzlet felosztás végett

Kárpáti Miklós divatáruházában

Nagyváradon, Zöldfa-utca.

Teljes végeladásra kerül az egész raktár.

Ruha kelmék, Ruhaselymek, Kartonok, Selyembatisztok, Himzett batisztok, Vásznak, Asztalneműek, Kanavászok, Ágyhuzatok, Fügönyök, Ágyterítők, Szőnyegek, Napernyők, Esőernyők, Női és Uri kész fehérneműek, az összes rövidáru cikkek és még

Több ezer finom divatos cikkek.

Fő-üzlet:
Zöldfa-u. elején.

HÁASZ MANÓ

női divatáruhaza, Nagyvárad.

Fiók-üzlet:

Amerikai áruház.

tavaszi ujdonságaimra

Szíves figyelmét kívánom felhívni a t. vevőközönségnek remekül összeválogatott

és tekintettel a mindenki által ismert óriási forgalomra, abban a helyzetben vagyok, hogy határozottan olcsóbban adhatok, mint bárki.

T. vevőim még azon előnyben részesülnek, hogy már 10 frt bevásárlásnál, bárha az részletekben történik is,

saját műtermemben (Zöldfa-utca 29. sz.) készült 60 cm. magas életnagyságú fényképet kapnak teljesen ingyen,

esupán a papírkéretért s a reá való feszítésért önköltségemet, 1 frt 50 krt számítom fel. Maga ez életnagyságú fénykép a világ egy műintézetében sem szerzhető be olcsóbban, mint 10 forintért.

Nyomatott a Szent László-nyomdában Nagyváradon.